

Grindavíkurbær

Alþingi

Erindi nr. P 127/950

komudagur 1.3.2002

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

28.02.02

EFNI: UMSÖGN UM FRUMVARP TIL HAFNALAGA.

Fjallað var um málið á fundi bæjarráðs Grindavíkur í gær 27/2/02. Bæjarstjóra var falið að senda eftirfarandi umsögn:

Samgönguráðherra hefur mælt fyrir á Alþingi frumvarpi til nýrra hafnalaga. Að mörgu leyti er nauðsynlegt að setja höfnum landsins nýjan lagamma sem skilgreinir starfsumhverfi þeirra í dag og skyldur þeirra og hlutverk í samgöngukerfi landsins og tryggir tekjuöflun hafnanna í samræmi við skyldurnar. Drög að þessu frumvarpi hafa verið til umræðu á þremur Hafnasambandsþingum nú síðast í Fjarðabyggð 5. og 6. október s.l.

Meginmarkmið með lagasetningunni virðist vera að koma á samkeppnisumhverfi í rekstri hafna. Annarsvegar vegna stefnumörkunar innan ESB og hinsvegar vegna álits um að samræmd gjaldskrá hafna striði gegn markmiðum samkeppnislaga.

Ýmis nýmæli eru í frumvarpinu. Að okkar mati eru helstu breytingar samkvæmt frumvarpinu þær að samræmd gjaldskrá verður afnumin og ríkisframlög verða felld niður nema til viðhaldsdýpkana innan hafna og til viðhalds ytri skjólgarða enda stækki hafnir ekki við það.

Grindavíkurhöfn er þriðja stærsta fiskihöfn landsins miðað við landaðan afla og í 9. sæti miðað við heildartekjur (tölur ársins 2000). Í athugasemdum þessum er hún tekin sem viðmið en ljóst er að það sama er upp á teningnum hjá mörgum öðrum höfnum á landinu.

Afnám samræmdrar gjaldskrár og niðurfelling ríkispáttöku í framkvæmdum eru breytingar sem hafa afdrifarik áhrif á Grindavíkurhöfn. Höfnin er nú þegar skuldsett vegna eldri og yfirstandandi framkvæmda. Höfnin þarfnast frekari stækkunar, bæði í viðleguþláss og dýpkun innan hafnar, til þess að geta veitt heimaflotanum fullnægjandi þjónustu. Samkeppnisaðstaða hafnarinnar, gagnvart öðrum höfnum, skekkist því verulega nái framangreindar breytingar fram að ganga. Hið nýja frumvarp gerir ráð fyrir að hafnir bæti sér upp missi ríkisframlaga með sjálfsákvörðunarrétti um gjaldskrá. Er þá fyrst og fremst þorft til hækkunar á aflagjaldi. Samkeppnissvigrúm Grindavíkurhafnar í aflagjaldinu er nánast ekkert þar sem höfnin tekur 59 % af tekjum inn í formi aflagjalds (sjá meðf. lista). Það sjá allir sanngjarnir menn að samkeppnisstaða Grindavíkur er engin gagnvart t.d. Hafnasamlagi Suðurnesja með 14 % og Hafnarfirði með 16 %. Við í Grindavík kippum okkur ekki upp við samkeppni. En við viljum fá að keppa á jafnréttisgrundvelli. Þrátt fyrir að framkvæmdir við nýja innsiglingu hafi nú þegar skilað hafnarsjóði verulegum tekjuauka, virðist þessi breytta samkeppnisstaða kippa rekstrargrundvellingnum undan hafnarsjóði Grindavíkur.

Ef hugsunin er að tryggja jafna samkeppnisstöðu hafna innbyrðis með því að gera höfnum skylt að aðskilja rekstur einstakra þátta t.d. fiskihafnar, vöruhafnar, lyftarþjónustu o.s.frv. o.s.frv. þá er eðlilegt að útfærsla á því liggja fyrir við afgreiðslu frumvarpsins. Eðlilegt hlýtur að teljast að ákvæði um slíka útfærslu komi inn í frumvarpið

Með tilvísun til þess sem að framan segir teljum við að það sé mjög vandasant verk að hverfa frá samræmdri gjaldskrá hafna og sá aðlögunartími sem frumvarpið geri ráð fyrir sé alltof skammur.

Frá því fyrst var farið að tala um kerfisbreytingu í rekstri hafna hefur verið lögð áhersla á það m.a. í ályktunum Hafnasambandsþings að gera sérstakar ráðstafanir vegna hafna sem búa við erfiðar aðstæður frá náttúrunnar hendi. Í frumvarpinu sem nú liggur fyrir er hvergi nærri nóg að gert í þeim

efnum og ekkert sem kæmi höfnum á borð við Grindavikurhöfn til góða. Þó er Grindavik með erfiðari höfnum landsins frá náttúrunnar hendi.

Við leggjum þunga áherslu á að fyrir liggi, áður en ný lög eru samþykkt, mat á því hvaða áhrif fyrirhugaðar breytingar muni hafa á einstakar hafnir og flokka hafna, eftir stærð, starfsemi, náttúrulegum aðstæðum og landfræðilegri legu. Einungis þannig er hægt að tryggja það markmið laganna sbr. ræðu samgönguráðherra á Alþingi: “að tryggja hagsmuni sjávarbyggðanna ekki sist en einnig ýta undir samkeppni og eðlilega viðskiptahætti í mesta þéttbýlinu þar sem margar hafnir eru og geta verið í samkeppni”. Tekið skal heilshugar undir þau orð ráðherra að: “við Íslendingar þurfum á því að halda og eigum mikið undir því að menn geti sótt sjóinn, nýtt auðlindir sjávar frá vel uppbyggðum og vel búnum höfnum sem hafa tekjur til þess að þróa starfsemi sína í takt við þróun íslenska flotans”.

Þessu er hér með komið á framfæri.

Með bestu kveðju

The image shows a handwritten signature, "Einar Malmgren", written in black ink. The signature is enclosed within an oval-shaped stamp. The stamp contains the text "SARAFUNDUR" at the top and "LÖGFRAGA" at the bottom, both in a circular arrangement. The signature is written in a cursive style.

Hjál.: Töflur um aflamagn og aflagjald.